

ALTRES DISPOSICIONS

DEPARTAMENT DE SALUT

RESOLUCIÓ SLT/954/2023, de 19 de març, per la qual es crea el Programa per a la promoció i desenvolupament de la intel·ligència artificial al sistema de salut.

La irrupció de la intel·ligència artificial (en endavant, IA), consistent en la creació de sistemes capaços de raonar com l'ésser humà, aprenent de l'experiència, esbrinant com resoldre problemes davant d'unes condicions donades i duent a terme tasques lògiques en tots els àmbits de la societat, és una realitat.

En aquest sentit, el 18 de febrer de 2020 el Govern de la Generalitat va aprovar l'Estratègia d'intel·ligència artificial de Catalunya sota la qual s'articulen les inversions estratègiques per potenciar les seves capacitats en IA, l'ètica en la seva aplicabilitat, el protagonisme que han d'assolir els serveis públics, així com la necessitat de potenciar la formació, el talent acadèmic i l'emprenedor.

En la mateixa línia, el 19 de febrer de 2020, la Comissió Europea va publicar el llibre blanc de la IA i, alhora, va llançar una consulta pública per avançar en la definició de la seva estratègia d'IA per a Europa per tal d'iniciar un pla coordinat amb els estats membres per fomentar el desenvolupament i l'ús de la IA a Europa.

En aquest marc de clara expansió de la IA a escala global, l'impuls d'aquesta tecnologia en l'àmbit de la salut és cabdal per a l'àmplia repercussió que generarà sobre el benestar de la ciutadania, permetent l'evolució cap a la medicina de les 5P (preventiva, predictiva, participativa, personalitzada i poblacional) i afavorint l'optimització dels recursos del Sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya (SISCAT), en el compliment dels objectius i les estratègies de salut i les accions prioritàries que conté el Pla de salut de Catalunya 2021-2025 com a instrument indicatiu i marc de referència de les polítiques públiques en matèria de salut. La capacitat de governar, innovar o desplegar i utilitzar la IA al sector públic, depèn de la creació de capacitats al sistema públic.

En els darrers anys, la recerca i desenvolupament d'eines d'IA en salut ha experimentat un gran creixement. Aquestes aplicacions abasten àmbits molt diversos: des del suport a la presa de decisions dels professionals de la salut, pel que fa al tractament i la prevenció de malalties, a l'assoliment de diagnòstics més acurats, la interpretació de resultats de proves d'imatge de forma automatitzada, el monitoratge dels registres electrònics de salut, la identificació d'interaccions entre fàrmacs, la promoció i prevenció de la salut col·lectiva i la vigilància epidemiològica, entre d'altres. L'aplicació d'aquestes eines, a més de contribuir a la millora de l'atenció, es tradueix en una clara optimització de recursos, ja que els temps de processament de la informació es redueixen dràsticament. Es tracta d'aplicacions altament efectives que tenen especial rellevància en la situació de pandèmia viscuda arran de la irrupció de la COVID-19.

Per tal de desenvolupar i implementar aplicacions d'IA amb un alt grau de fiabilitat, cal accedir a grans volums de dades de qualitat, garantint en tot moment el compliment de la normativa de protecció de dades. En aquest sentit cal destacar que el SISCAT és actualment un referent internacional quant a nivell de digitalització i qualitat dels sistemes d'informació en diferents àmbits, com són la història clínica compartida de Catalunya, l'accés a les dades personals a través de La Meva Salut, la prescripció electrònica, la interoperabilitat entre proveïdors o la digitalització de la imatge mèdica, entre d'altres. Concretament, pel que fa a la imatge mèdica, el sistema disposa de totes les exploracions digitalitzades en un únic entorn, el SIMDCAT (Sistema d'imatge mèdica digital de Catalunya), basat en la tecnologia d'informàtica al núvol, que situa Catalunya com a primer banc d'imatges mèdiques en el núvol en base poblacional.

Per tot el que s'ha exposat, s'aprova el Programa per a la promoció i desenvolupament de la intel·ligència artificial al sistema de salut de Catalunya (en endavant, Programa salut/IA), la finalitat del qual és la creació d'un entorn facilitador per al desenvolupament i implementació de solucions d'IA que cerquen l'optimització del sistema de salut, prenent com a objectiu central la millora de la salut dels ciutadans, tot oferint les màximes garanties i respecte a la seva privacitat i creant incentius que permetin destinar recursos i talent vers la millora de resultats de salut de la població.

Per tot el que s'ha exposat, d'acord amb el que estableix l'article 12.b) de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya,

Resolc:

Aprovar el Programa per a la promoció i desenvolupament de la intel·ligència artificial al sistema de salut de Catalunya, amb els punts següents:

1. Creació i integració

Es crea el Programa per a la promoció i desenvolupament de la intel·ligència artificial al sistema de salut de Catalunya (en endavant, Programa salut/IA).

Aquest Programa s'integra a l'Àrea de Sistemes d'Informació del Servei Català de la Salut.

2. Finalitat

La finalitat del Programa salut/IA és la creació d'un entorn facilitador per a la innovació en l'àmbit de la salut mitjançant el desenvolupament i la implementació de solucions d'intel·ligència artificial (IA) per a la millora de la salut dels ciutadans, que prioritzi la prevenció, lideri la implantació de solucions d'IA i contribueixi a la millora de la qualitat assistencial i la sostenibilitat del sistema de salut, posant en valor el coneixement generat pel Sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya (SISCAT).

3. Funcions

Corresponen al Programa salut/IA les funcions següents:

a) Impulsar l'ecosistema de la IA en la salut amb la promoció de la recerca, el desenvolupament i la innovació que faciliti la transferència de coneixement al SISCAT amb l'objectiu d'incrementar la capacitat del SISCAT de desenvolupar la IA.

b) Establir l'adopció de la innovació com un punt clau per a la implantació de la IA que avanci en l'establiment de metodologies d'avaluació a escala clínica, ètica, legal i tecnològica per tal de donar un segell de garantia de seguretat a les solucions, prèviament a la seva implantació al SISCAT. La verificació del funcionament i l'impacte dels algorismes l'ha de dur a terme un equip de professionals experts en diferents camps de coneixement.

c) Promoure la millora de l'eficiència del SISCAT desenvolupant solucions d'IA a escala sistèmica amb la finalitat d'optimitzar el benestar de les persones, sempre que s'acompleixin tots els criteris d'avaluació que garanteixin la fiabilitat de les solucions.

d) Garantir que la IA serveixi a l'interès comú i a la creació de valor públic a llarg termini, i evitar que es fomenti una tecnologia subòptima.

e) Facilitar l'alineament estratègic de tots els agents implicats responent a les polítiques i prioritats globals del SISCAT definides en el Pla de salut de Catalunya.

f) Vetllar perquè els processos de contractació i incorporació de la IA al sector de salut avancin i estableixin una visió més àmplia de la IA que permeti disposar de sistemes d'innovació de valor públic.

g) Afavorir la participació i implicació de tot el Sistema de salut de Catalunya per garantir una millora substancial en la qualitat de la informació i en l'assoliment de resultats de major impacte en el conjunt del Sistema amb els recursos dedicats.

h) Promoure l'equitat, garantint l'accés a tot el Sistema de salut de Catalunya de les solucions desenvolupades, evitar desigualtats entre centres i homogeneïtzar la qualitat assistencial.

i) Afavorir la col·laboració del sector públic i privat per crear un ecosistema d'innovació capaç de donar suport i d'avançar en els reptes del sector de salut.

4. Governança del Programa

El Programa de salut/IA es dota, per a la seva governança, del Comitè Directiu, el Comitè Executiu i la Direcció del Programa.

4.1 Comitè Directiu

El Comitè Directiu, que és el màxim òrgan de govern del Programa de salut/IA, té les funcions següents:

- a) Aprovar les prioritats del Programa.
- b) Aprovar i fer seguiment del Pla anual del Programa.
- c) Aprovar els requeriments que han d'acomplir els projectes d'IA desenvolupats per les entitats del SISCAT.
- d) Elevar a l'òrgan competent, per a la seva aprovació, la proposta d'assignació de recursos del Programa.
- e) Qualsevol altra funció relacionada amb les anteriors que li encomani el conseller o consellera de Salut.

El Comitè Directiu està integrat pels membres següents:

- a) El conseller o consellera de Salut o bé la persona en què delegui amb rang orgànic assimilat a secretari o secretària general, que el presideix.
- b) El secretari o secretària general del Departament de Salut.
- c) El director o directora del Servei Català de la Salut.
- d) La persona titular de la Direcció Estratègica de la Comissió Departamental d'Innovació i Transformació del Sistema de Salut.
- e) La persona titular de la Coordinació General de les TIC del sistema de salut.
- f) El director o directora de l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries (AQuAS).
- g) El director o directora de la Fundació TIC Salut.
- h) La persona o persones titular/s de la direcció del Programa salut/IA.
- i) De dues a quatre persones de l'entorn del SISCAT, designades pel conseller o consellera de Salut.
- j) D'una a tres persones que, per la seva formació o expertesa en l'àmbit sanitari, es consideri convenient que s'hi integrin com a membres, designades pel conseller o consellera de Salut. D'aquestes persones, almenys una ha de ser experta en polítiques de gènere i, una altra, en ètica de la IA.

La persona titular de la presidència del Comitè Directiu pot convidar a les reunions d'aquest òrgan persones responsables de les àrees relacionades amb projectes estratègics en l'àmbit sanitari dins el Departament de Salut i dels organismes, ens o entitats que hi són adscrits o en depenen, i les altres persones que consideri convenientes per raó de l'àmbit material del càrrec que ocupen, que assisteixen amb veu, però sense vot.

La secretaria del Comitè Directiu correspon a una persona designada pel conseller o consellera de Salut d'entre els tècnics del Departament de Salut. Assisteix a les reunions del Comitè Directiu, amb veu però sense vot. L'exercici d'aquestes funcions no comporta la creació ni l'ocupació de cap lloc de treball específic o òrgan actiu.

La composició del Comitè Directiu ha d'atendre al principi de representació paritària d'homes i dones.

El Comitè Directiu es reuneix amb una periodicitat semestral.

4.2 Comitè Executiu

El Comitè Executiu té les funcions següents:

- a) Formular indicacions a la Direcció del Programa en l'elaboració de les propostes de l'estratègia i del Pla anual.
- b) Validar la proposta d'assignació de recursos del Programa.
- c) Aprovar els projectes d'IA que poden desenvolupar les entitats del SISCAT.
- d) Proposar els requeriments que han d'acomplir els projectes d'IA desenvolupats per les entitats del SISCAT.
- e) Prestar assistència a la Direcció en la coordinació de tots els actors implicats en el Programa i de les activitats a desenvolupar d'acord amb les prioritats i recursos aprovats.
- f) Monitorar l'execució i el desplegament del Pla anual del Programa.

El Comitè Executiu està integrat pels membres següents:

CVE-DOGC-A-23080048-2023

- a) La persona titular de la Coordinació General de les TIC del sistema de salut, que el presideix.
- b) La persona titular de la Direcció Estratègica de la Comissió Departamental d'Innovació i Transformació del Sistema de Salut.
- c) La persona o persones titular/s de la direcció del Programa salut/IA.
- d) La persona titular de la Direcció de l'Àrea Assistencial del Servei Català de la Salut.
- e) La persona titular de la Direcció General de Planificació i Recerca en Salut.
- f) Una persona que presti serveis a l'AQuAS amb funcions d'anàlisi de dades per a la recerca i la innovació.

A sol·licitud del Comitè Executiu i/o de la Direcció del Programa, es poden convidar a les reunions d'aquest òrgan altres persones responsables de les àrees relacionades amb projectes estratègics en l'àmbit sanitari dins el Departament de Salut i dels organismes, ens o entitats que hi són adscrits o en depenen.

La secretaria del Comitè Executiu l'exerceix la persona designada com a secretari o secretària del Comitè Directiu.

El Comitè Executiu es reuneix amb una periodicitat mensual.

4.3 Direcció

La persona titular de la Direcció del Programa salut/IA actua sota la dependència orgànica i funcional del Comitè Directiu.

La seva designació correspon al conseller o consellera de Salut d'entre professionals amb vinculació estatutària, funcional o laboral que prestin serveis en el Departament de Salut o en els organismes, ens o entitats que hi són adscrits o en depenen.

L'exercici de les funcions corresponents a la Direcció no comporta la creació ni l'ocupació de cap lloc de treball específic o òrgan actiu i la persona o persones designades per a aquesta funció continua o continuen duent a terme les funcions pròpies del seu lloc de treball.

La Direcció té les funcions següents:

- a) Elaborar i proposar l'estratègia del Programa i elevar-la al Comitè Directiu perquè s'aprovi.
- b) Elaborar i proposar el Pla anual del Programa i elevar-lo al Comitè Directiu perquè s'aprovi.
- c) Elaborar la proposta d'assignació de recursos del Programa.
- d) Centralitzar la recepció de les propostes de projectes d'IA a desenvolupar per les entitats del SISCAT.
- e) Coordinar la programació i l'execució de projectes del Programa.
- f) Coordinar tots els actors implicats en el Programa i les activitats a desenvolupar, d'acord amb les prioritats i els recursos aprovats.
- g) Fer el seguiment pressupostari del Programa.
- h) Gestionar els recursos del Programa per assolir els objectius marcats.
- i) Assegurar la correcta coordinació del Programa amb altres àrees o comissions constituïdes dins del Departament de Salut i òrgans adscrits, en tot allò que faci referència a actuacions en l'àmbit de la IA.
- j) Representar el Programa en els òrgans de referència d'IA.

Quan sigui necessari, per a la programació i l'execució dels projectes del Programa la persona titular de la Direcció del Programa salut/IA pot constituir, sota la seva coordinació, grups de treball integrats per persones de l'àmbit del SISCAT, expertes en la matèria que es tracti en cada projecte, per analitzar, debatre i fer propostes de les qüestions expressament encomanades.

5. Normativa reguladora d'òrgans col·legiats

El funcionament dels òrgans col·legiats previstos als apartats 4.1 i 4.2 s'ha de subjectar, en tot allò no establert en aquesta Resolució, a la normativa vigent reguladora dels òrgans col·legiats de l'Administració de la Generalitat.

6. Recursos humans assignats al Programa

Les entitats que participen en la governança del Programa, d'acord amb l'apartat 4 d'aquesta Resolució, poden dur a terme reassignacions funcionals d'empleats i empleades públics en els termes que disposa la disposició addicional novena de la Llei 5/2012, del 20 de març, de mesures fiscals, financeres i administratives i de creació de l'impost sobre les estades en establiments turístics, a l'efecte del desplegament dels projectes del Programa i segons els acords d'aprovació de recursos corresponents del Consell de Direcció.

7. Dietes i indemnitzacions

L'assistència a les reunions dels òrgans col·legiats establerts als apartats 4.1 i 4.2 i a les dels grups de treball que es puguin constituir no genera dret a percebre dietes ni indemnitzacions als seus membres.

8. Termini de vigència

El Programa té una vigència màxima de tres anys.

Barcelona, 19 de març de 2023

Manel Balcells i Díaz
Conseller de Salut

(23.080.048)